

Længde ophober sig, og som ikke finder tilstrækkelig Plads i de nuværende Varehuse. Ser man hen til de Midler, som Jernbaneselskabet nu har til en Udvidelse, ere de kun temmelig ringe, idet der ikke er andet end en lille Trekant tilbage, som Selskabet kan erhverve. Jøres nu Jernbanen i en Tunnel under Besterbrogade over paa den modsatte Side, findes der vel der Arealer, som for Diebliffet tilhøre Jernbaneselskabet, og disse kunne vel tilfredsstillende Kravet i Nutiden, men de ville slet ikke kunne være tilfredsstillende i Fremtiden. Der er ikke Andet, der tilhører Selskabet, end det Areal, der hører til den gamle Banegaard, og det, der ligger imellem Veien ned til Banegaarden og Lommerpladsen, samt en lille Trekant Best for Lommerpladsen. Hvis der nu bygges en Tunnel, og man derved skaber Forbindelsen til Havnen og tillige faar de nævnte Arealer, saa vil efter min Formening den Tid komme — selv om ikke den Tid, da det maa finde sin Afgjørelse, er saa nær — da der maa kræves en yderligere Udvidelse, navnlig naar de forskjellige Baneanlæg ere fuldførte, som dels ere under Bygning, dels ere paa-tænkte, og det forekommer mig derfor, at man langt maa foretrække Forbindelsen over Vigerslev, hvor det sjællandske Jernbaneselskab vil finde den fornødne Frihed til at sikkre sig de Arealer, der dels i Diebliffet dels i Fremtiden ville behøves. Jeg kan heller ikke ret forstaa, hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Lauer) mente med den Omvei, som i saa Fald maatte fjøres; thi det er jo klart, at det Gods, som føres til Havnen vesterfra, paa den Maade vil faae den bekvemteste Vej til Havnen. Jeg tillader mig derfor at tro, at det vilde være til stor Fordel, om man valgte Linien Vigerslev i Stedet for Anlæggelsen af en Tunnel. — Hvad det andet Spørgsmaal angaar, som er berørt af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Oetavius Hansen), saa har den meget ærede Indenrigsminister jo svaret, at Spørgsmaalet ikke foreligger, men jeg kan heller ikke tro, at det med Hætte kan siges, at det er Militæretaten, der ved enhver Leilighed lægger Hindringer i Veien, og at det er Krigsministeriet, der over for disse Spørgsmaal stiller sig som en Stat i Staten. Med det Kjendskab, jeg har til disse Ting, er jeg tilbøjelig til at sige, at man snarere tager for lidt end for meget Hensyn til de militære Interesser, og hvad særlig angaar Spørgsmaalet om den Kollision, som kunde fremkomme med Fæstningsværkerne og navnlig med Citadellet, skal jeg tillade mig at bemærke, at der vel kunde gives særdeles gode Grunde i saa Henseende, selv om man ikke kunde finde det betimeligt her at udtale sig nærmere derom og fremkalde en Diskussion. Naar det samme ærede Medlem udtalte sig for Omskiftigheden af, at Bolden om Citadellet maatte gaa den samme Vej som de øvrige Bolde, saa kan jeg til en vis Grad være enig med ham deri, men det

kan dog nok være, at han ikke vilde slutte sig til det Maal, som jeg vilde efterstræbe. Ja, hvis man fik en tidsvarende Befæstning af Kjøbenhavn, saa var det muligt, at Citadellet kunde nedlægges. Det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds gjorde den Bemærkning, at det omhandlede Jernbaneanlæg ikke videre kunde genere Citadellet, fordi det kun gjaldt om at sløife den Del af Boldene, som vender ind imod Byen; men det ærede Medlem har vistnok der glemmt, at der tales om et Citadel, og at et Citadel med Befæstning til den ene Side og sløifeede Bold til den anden Side kjenner man ikke.

G. Petersen: Den høitærede Minister gjorde den Bemærkning med Hensyn til Forslaget om at føre Jernbanen til Kjøbenhavn øster fra, at det ikke var nogen Repræsentant for Kjøbenhavn, som havde fremsat det. Jeg tillader mig imidlertid at have den Anskuelse, at man ikke er valgt for en enkelt By, og ligesom jeg antager, at jeg ikke alene repræsenterer en enkelt Kreds, saaledes tror jeg, at man i de Sager, man behandler, vel kan interessere sig for Kjøbenhavn uden at være valgt der. Den høitærede Indenrigsminister bemærkede ligeledes, at intet Menneske nogen Sinde offentlig havde fremsat en Forbring om, at denne Bane skulde føres øster fra til Havnen, men jeg tror dog at turde bringe i den høitærede Ministers Erindring, at der foreligger officielle Udtalelser i saa Henseende, som nok kunne berettigede til at paastaae noget Saadant. Der har af Autoriteter været talt om og bemærket offentlig, at man ved Jernbaneanlæg til Kjøbenhavn og ved Forbindelsen med denne By nødvendig maatte tage Hensyn til Udvidelsen af Kjøbenhavns Havn. Det er jo vist, at man i mange Aar har ventet paa en Udvidelse af Havnen ved Kjøbenhavn, og det er aldeles afgjort, at en saadan i høi Grad er nødvendig. Allerede for adskillige Aar siden fremkom den saafaldte Andersen-Murray'ske Plan med Hensyn til Havnens Udvidelse, og den stod paa Dagsordenen i flere Aar, indtil man kom til den vistnok aldeles rigtige Anskuelse, at det saa at sige var umuligt at tilveiebringe en Udvidelse af Havnen ad den derved paa-tænkte Vej. Derimod maa det betragtes som saa meget mere nødvendigt at lade Udvidelsen ske ad en anden Vej, nemlig ad Toldeboden til, og Indretheden er da et naturligt Middel til Udvidelsen. Der er al mulig Fordel tilstede, som kan bringe Kjøbenhavns Havn den Udvidelse, som er nødvendig uden meget store Offre. Det er saaledes udtalt fra Autoriteternes Side, om end ikke paa direkte saa dog paa indirekte Maade, at man ved Spørgsmaalet om et Havnespor skulde og burde tage Hensyn til Havnens Udvidelse. Det er ogsaa derfor, tror jeg, at det Udvalg, som ifjor fremkom med et saadant Forslag, har taget særdeles Hensyn til, at Kjøbenhavns Havn absolut om